

Міністерство освіти і науки України
Харківська державна академія фізичної культури

ЗБІРНИК ТЕЗ

II Всеукраїнської наукової конференції «Сучасні погляди
молоді на фізичну культуру, спорт та здоров'я людини»,
присвяченої Дню науки в Україні

17 травня 2024 року

Харків - 2024

УДК: 796.011

Сучасні погляди молоді на фізичну культуру, спорт та здоров'я людини: збірник тез II Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої Дню науки в Україні (електронне видання). Харків: ХДАФК, 2024. 361 с.

У збірнику представлені тези за напрямками роботи конференції: удосконалення підготовки спортсменів різної кваліфікації; олімпійський спорт: історія та сучасність; актуальні питання фізичного виховання різних груп населення; терапія та реабілітація; фітнес та рекреація; мовно-філософські аспекти фізичної культури та спорту; психолого-педагогічні, організаційно-управлінські, соціально-економічні аспекти фізичної культури та спорту.

Збірник тез представляє теоретичний і практичний інтерес для аспірантів, магістрів, студентів, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових працівників.

Редакційна колегія

Головний редактор:

Ольховий О.М., д.фіз.вих., професор, проректор з науково-педагогічної роботи ХДАФК.

Члени редколегії:

Стадник С.О., заступник голови оргкомітету, к.фіз.вих., доцент, помічник проректора з науково-педагогічної роботи.

Таран Л.М., к.фіз.вих., доцент, завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту.

Окунь Д.О., к.фіз.вих., доцент, голова Ради молодих вчених ХДАФК.

Рожков В.О., к.фіз.вих., голова Студентського наукового товариства ХДАФК.

Масляк І.П. к.фіз.вих., професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Калмикова Ю.С., к.фіз.вих., доцент, доцент кафедри фізичної терапії.

Максимова К.В., к.пед.н., доцент кафедри гімнастики, танцювальних видів спорту та хореографії.

Ткачов С.І., д.пед.н., професор, завідувач кафедри педагогіки та психології.

Бондар А.С., к.фіз.вих., професор, завідувач кафедри менеджменту фізичної культури.

Карпець Л.А., д.філос.н., професор, завідувач кафедри української та іноземних мов.

Семенова Ю.А., к.філос.н., доцент, професор кафедри гуманітарних наук.

© Харківська державна академія фізичної культури, 2024

- ставлення імператорів до Ігор, які були важливим соціально–політичним чинником формування суспільства.
- різні погляди римлян та греків на спорт і агоністику (перші вважали атлетику видовищем та засобом військової підготовки, другі – засобом всебічного розвитку особистості);
- порушення хронологічної послідовності, олімпійських принципів та ідеалів з боку імператорів (Нерон);
- припинено реєстрацію переможців Ігор з 267 року н. е., що свідчить про втрату інтересу до проведення змагань;
- заборона язичництва та поширення християнства;
- зміна складу учасників Ігор (у грецький період – представники привілейованих класів суспільства; у римський – нижчих прошарків суспільства);
- поява перших професійних союзів атлетів;
- землетруси (551 і 552 р. н. е) та повені, що знищили святе та особливе місце для греків.

Висновки. Заборона проведення Олімпійських ігор Стародавньої Греції едиктом імператора Феодосія I «лише прискорила і завершила процес, який почався значно раніше» [4].

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку. У подальшому планується вивчення передумов відродження сучасних Олімпійських ігор.

Список використаної літератури:

1. Бубка С. Н. Римський період в історії древньогрецьких олімпійських ігор. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2012. № 1. С. 30-37. URL: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2012-01/index.html>
2. Олімпійська історія – від давньогрецьких Олімпійських ігор до сучасних Олімпійських ігор. URL: <https://olympics.com/ioc/ancient-olympic-games/history>
3. Олімпійські ігри в Римській імперії. URL: http://www.novaroma.org/nr/Olympic_Games_in_the_Roman_Empire
4. Bulatova M., Bubka S. Cultural heritage of Ancient Greece and the Olympic Games. Kiev: Olympiyska Literatura, 2013. 408 p.

ОБІЗНАНІСТЬ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З ПИТАНЬ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ

Наталія Лимаренко, Валентина Єрмолова

*Національний університет фізичного виховання і спорту України
Київ, Україна*

Анотація. Представлено аналіз обізнаності вихователів закладів дошкільної освіти України з питань олімпійської освіти.

Ключові слова: заклад дошкільної освіти, олімпійська освіта, вихователі.

Вступ. Олімпійський рух – важлива частина історії і культури людства. Олімпійська освіта, що розкриває різні аспекти цієї частини, вводить дитину у світ загальнонародських та олімпійських цінностей й органічно пов'язує їх із цінностями самої дитини. Одним із пріоритетних завдань олімпійського руху, задекларованих в Олімпійській хартії, є «заохочувати й підтримувати ініціативи, що об'єднують спорт з культурою та освітою» [3].

Мета та завдання дослідження: визначити ставлення вихователів закладів дошкільної освіти до олімпійської освіти.

Матеріал і методи дослідження: опитування вихователів закладів дошкільної освіти, синтез та узагальнення.

Результати дослідження та їх обговорення. Повсякденна робота з дітьми, знання їхніх здібностей та інтересів, уміння доставити радість від нових творчих відкриттів – основна роль вихователя в розвитку дитини [1]. Надаючи педагогам провідну роль у вихованні молодого покоління, слова Кубертена «... розрізняти ... треба не тільки тіло і розум, ... це є занадто спрощеним, а й м'язи, розуміння, характер і сумління. Це відповідає чотириразовому обов'язку педагога» [2] можна вважати актуальною настановою для сучасних педагогічних працівників.

У ході констатуючого експерименту нами було проведено анкетування 184 вихователів закладів дошкільної освіти м. Чернівці, Полтава, Дніпро та Київ щодо їх обізнаності з питань олімпійської освіти.

За результатами опитування 80,13% респондентів вважають, що знайомство дітей дошкільного віку з олімпійським рухом та Олімпійськими іграми буде сприяти реалізації Базового компоненту дошкільної освіти України; 1,92% – не поділяють цього твердження; 17,95% – мали утруднення з відповіддю на запитання. Разом із тим, 78,85% вихователів вважають, що впровадження олімпійської освіти у процес виховання закладу дошкільної освіти позитивно вплине на розширення світогляду дитини.

Результати анкетування дозволили виявити значну кількість респондентів – 89,74 %, які упевнені в тому, що знайомство дітей дошкільного віку з олімпійськими видами спорту сприятиме посиленню їх мотивації до занять спортом.

Нас цікавила думка вихователів щодо впливу інформування дітей про успіхи українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших змаганнях на формування у них почуття патріотизму та гордості за Батьківщину. Більшість вихователів (85,9 %) впевнені у такому позитивному впливі.

Ведучи мову про інтеграцію елементів олімпійської освіти в освітній процес закладів дошкільної освіти, нами було виявлено, що лише 61,54% респондентів знайомі з олімпійськими цінностями.

Аналіз анкетування показав недостатню увагу закладів дошкільної освіти до проведення заходів, пов'язаних з олімпійською тематикою. Так, олімпійські уроки проводяться лише у 29,49% закладів дошкільної освіти, Малі Олімпійські ігри – у 41,67%. Одною з причин такого стану можна вважати те, що тільки 1,92% опитаних респондентів закладів дошкільної освіти взаємодіють з регіональними відділеннями НОК України або Олімпійської академії України.

У процесі дослідження нас цікавила готовність вихователів до впровадження елементів олімпійської освіти в освітнє середовище закладів дошкільної освіти. Нами виявлено, що тільки 17,95% вихователів готові до інновацій. Проте, 33,97% респондентів мають бажання долучитися до впровадження олімпійської освіти у своєму закладі, а 57,69% вихователів виявили бажання за наявності навчально-методичного забезпечення.

Висновки. У процесі дослідження виявлено позитивне ставлення більшості вихователів до впровадження олімпійської освіти в освітнє середовище закладу як дієвого фактору розширення світогляду дитини, їх мотивації до занять спортом, формування у них почуття патріотизму, що сприятиме реалізації Базового компоненту дошкільної освіти України. Проте є нагальна потреба у підвищенні їх методичного рівня у цьому напрямі.

Перспективи подальших досліджень полягають у створенні навчально-методичного забезпечення олімпійської освіти для закладів дошкільної освіти.

Список використаної літератури:

1. Я у світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / О. П. Аксьонова, А.М. Аніщук, Л.В. Артемова [та ін.]; наук. кер. О. Л. Кононенко. Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019. 488 с.

2. Coubertin Pierre de. Olympism. Selected Writings. Lausanne: IOC, 2000, p. 547.

3. Olympic Charter : In force as from 15 October 2023/ International Olympic Committee. URL: <https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/3154785/olympic-charter-in-force-as-from-15-october-2023-international-olympic-committee>

КОМАНЕЧІ ЧИ КОМАНІЧ: ЧИ МАЄ УКРАЇНСЬКИЙ РОДОВІД РУМУНСЬКА ГІМНАСТКА?

Олексій Лях-Породько, Яків Щербашин

*Національний університет фізичного виховання та спорту України
Київ, Україна*

Анотація. У статті досліджено родовід відомої румунської спортсменки Наді Команечі. Встановлено, що існує версія про українське коріння спортсменки Румунії. Проаналізовано джерела, які підтверджують припущення про український родовід.

Ключові слова: гімнастика, Україна, Румунія, діаспора.

Вступ. Українська діаспора нараховує понад 20 мільйонів у різних країнах світу. Серед цієї когорти достойників є чимало відомих та славетних українців, які зокрема у спорті досягнули значних успіхів [1]. Тому інформація про українське коріння відомої румунської спортсменки потребує актуального підтвердження або спростування.

Мета та завдання дослідження – здійснити аналіз та з'ясувати чи насправді Надя Команечі має український родовід.